

TOM BUS KAMPIOEN

Tom Bus uit Geleen legde in december in Herkenbosch beslag op de eerste plaats tijdens het kampioenschap van Limburg. Daarmee zette hij de kroon op een jaar waarin hij de successen aaneenreeg. In de bondscompetitie kwam Bus uit voor Voerendaal I en scoorde maar liefst acht punten uit negen partijen. In het internationale toernooi van Gent was hij de beste Nederlander, kort achter bijna-grootmeester Karel van der Weide. Zijn vereniging Voerendaal heeft ook een superjaar gehad. De vereniging werd uitgeroepen tot Club van het Jaar van de Limburgse schaakbond. Het is de hoogst spelende schaakclub van Limburg en is de vereniging met de sterkste interne competitie. Voerendaal won bijna alles wat er te winnen viel. Als klap op de vuurpijl kwam er uiteindelijk een kerstgeschenk voor Tom Bus in de vorm van de Limburgse titel. Hier volgen enkele partijfragmenten van Tom Bus uit het kampioenschap van Lim-

burg.
 Bus (2072) - Seip (1949)
(commentaar: Tom Bus)
ZIE DIAGRAM 1, na 40...Ke5
Tijdnood gehaald! Over dit eindspel ben ik redelijk optimistisch. Ik moet wel die deug niet op a3 in de gaten houden. Eerst maar eens de vijandelijke koning afsnijden...
41.Ta4 Ld6 42.Ke2 Kd5 43.Kd3 e5 ...dan de eigen koning activeren...
44. e4+ Ke6
...om vervolgens de zwarte pionnen vast te leggen, zodat...
45.Ta7 g5
...zwart met de 'slechte loper' zit opgezadeld...
46. h3 Lc5 47.f3 Lf2?!
Rien Seip geeft zijn trots op a3 af en tekent daarmee zijn doodvonnis.
48.Txa3 Lxg3 49.Tc3 Lf2 50.Tc6+ Kf7 51.Kc4 Ld4 52.Kd5 Kg7 53.Te6 (1-0)

Bus (2072) - Van Gool (2096)

Diagram 1

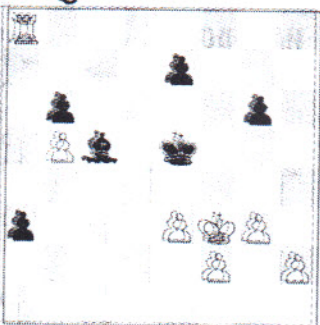

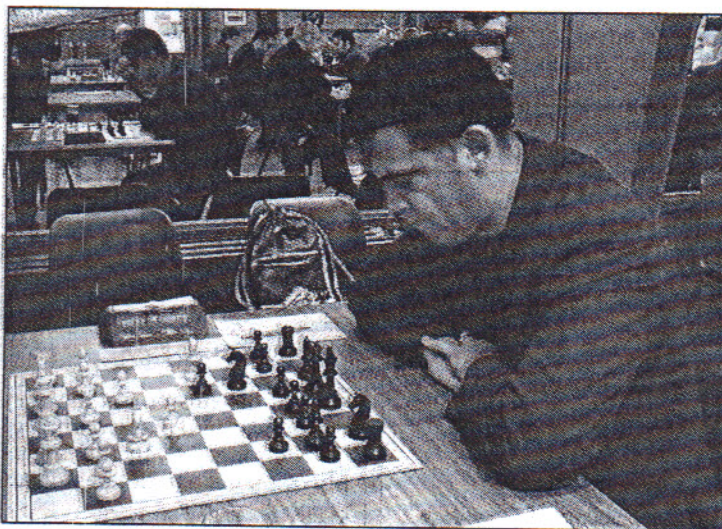
Diagram 2

Vorig jaar wist Tom Bus op zeer fortuinlijke manier van Henk van Gool te winnen. Dit jaar was hij dat niet van plan. Hij wilde op eigen kracht het punt verdienen.

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 28.Kg2
Hier verzonk Henk in diep gepeins. Vervolgens begon hij met zijn hoofd te schudden en verbruikte bijna al zijn bedenktijd. Heb ik iets in de stelling gebracht? Ik heb niets kunnen ontdekken... totdat ik zag dat zwart geen goede zet meer had.

28...Te8 29.Pb2! Dxd3 30.Pxd3 axb3 31.axb3 Tec8 32.Txc8 Txc8 33.Ta7!
Dit is veel sterker dan 33.Pxb4 waarna zwart nog kan rommelen na 33...Tb8.
33...Pc5?! 34.Lxc5 dxc5 35.Pxe5 Te8
Hoopt de pion terug te krijgen.
36.Pd7! Le7 37. f4 Kg7 38.Tb7 Ta8 39.Pe5 Ta2+ 40.Kf3 Ld6
Henk verliest in ieder geval niet op tijd...
41.Pxf7
...maar op stelling!
(1-0)

Tom Bus foto Frank Clevers

SUCCES IN WIJK AAN ZEE

Enkele tientallen Limburgers hebben weer meegedaan aan het jaarlijkse Corus-toernooi in Wijk aan Zee. Venlo had weer de grootste afvaardiging. Twintig spelers van de club reisden naar het kustdorp om de grootmeesters aan het werk te zien en om zelf deel te nemen in een doordeweekse vierkamp, een tienkamp of een weekendvierkamp. Het mooiste resultaat werd behaald door Venlonaar Henk van Gool. Hij ging met de eerste plaats strijken met een score van 3 uit 3 in groep 2B. Hij behaalde een TPR van 2.442, niet gek voor iemand met een rating van 2.096. Het leuke van het deelnemen aan het Corus-toernooi is dat je in een grote hal speelt waar ook de grootmeesters schaken. De grootmeesters spelen in drie groepen op een podium achter een balustrade. De amateurs spelen in de rest van de hal. De beste amateurs, die van groep één, mogen het dichtste bij de grootmeesters zitten. Als zij tijdens hun partij de benen willen strekken, kunnen ze even bij de grootmeesters gaan neuzen. De spelers van groep zeven zitten he-

lemaal achteraan in de hal. Doordat er een derde grootmeestergroep is gekomen, is er iets minder plaats in de hal voor de amateurs. Daardoor zijn de groepen acht en negen moeten verhuizen naar een naast de hal gelegen café, dat een gezellig zaaltje heeft.

- Peter Simonis uit Grathem heeft een partij ingezonden uit de competitie van de "Aaj Pionne", een vereniging voor 50-plussers die elke woensdagmiddag in een zaal in de sporthal in Roermond schaakt. Simonis kwam al heel vroeg in zijn partij tegen Cees Bakker een stuk voor te staan, maar Bakker kon een sterke koningsaanval lanceren die hij bekroonde met een schitterend dameoffer.

Bakker - Simonis
(commentaar: Peter Simonis)
1.f4 d5 2.Pf3 Pf6 3.e3 e6 4.b3 Ld7 5.Lb2 Le7 6.Le2 0-0 7.Pc3 c5 8.d4 Pc6 9.a3 Da5 10.0-0 cxd4 11.b4 Db6 12.Pa4 Dc7 13.Pxd4?
Dit verliest een stuk, maar wit zou zich prachtig revancheren!
13...Pxd4 14.Lxd4 Lxa4 15.Ld3

Diagram 1

Diagram 2

Tac8 16.Tc1 a6 17.Tf3
Nu dreigt er een heilige koningsaanval. Er staan al twee lopers op de koningsstelling gericht en daar komen de toren en de dame nog bij!
17...Pe4 18.Th3 g6??
Om Dh5 te voorkomen, maar die komt toch!! (18...f6 19.Dh5 h6 20.Lxe4 dxe4 21.Tg3 Tf7 22.Dxh6 en de situatie is onduidelijk)
19.Lxe4 dxe4
ZIE DIAGRAM 1
20.Dh5!!
En zwart gaat mat. Op gxh5 volgt Tg3 en mat. Op Lh4 (om na T of Dxh4 met f5 te vervolgen) komt: Dxh7+!!; Kxh7;

Bob Sauer van schaakvereniging EWS uit Weert behaalde in het Corus-toernooi in Wijk aan Zee de zege in groep 6L.

Foto Frank Clevers

SCHAKEN

Door Frank Clevers

Txh4+; Kg8; Th8 mat) (1-0)

- De Hongaar Peter Leko heeft het Corus-toernooi in Wijk aan Zee gewonnen. Hier zien we één van zijn winstpartijen.

Leko - Bruzon

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 a6 4.La4 Pf6 5.0-0 Le7 6.Te1 b5 7.Lb3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Pa5 10.Lc2 c5 11.d4 Dc7 12.Pbd2 cxd4 13.cxd4 Ld7 14.Pf1 Tac8 15.Te2 Pc6 16.a3 exd4 17.Pxd4 Tfe8 18.Pg3 d5 19.Pxc6 Lxc6 20.e5 Pe4 21.Lf4 g5
ZIE DIAGRAM 2
22.Pf5 gxf4 23.Txe4 Kh8 24.Te1 Ld7 25.e6 (1-0)

- Vrijdag gaat het 66e Open Heerlens kampioenschap van start. Speeldata zijn de vrijdagen 11, 18 en 25 februari en 4, 11, 18 en 25 maart. De aanvang is steeds om 20.00 uur, behalve de eerste avond, die in verband met de loting om 19.30 uur begint. Men schaakt in Grand Café Oppidom, Pancratiusplein 46, Heerlen. Aanmelden kan bij Paul Hinssen, tel. 045-5423398 of op vrijdag 11 februari vóór 19.30 uur in het speel-lokaal.

- Zondag vindt in Het Plenkhoes, Bachstraat 2, Geleen een jeugdtoernooi plaats, aanvang 10.45 uur. Aanmelden kan bij Werner Ramakers tel. 045-5226009 of Frans Hanssen 046-4741739.

ONREGELMATIGHEDEN

Zoals in elke sport doen zich natuurlijk ook bij het schaken wel eens onregelmatigheden voor. We zullen twee situaties onder de loep nemen. Iemand legde een wedstrijdleader de volgende situatie voor: mijn teamgenoot zit niet zo vaak achter zijn bord. Hij loopt nogal rond om op de andere bordes te gaan kijken. Terwijl hij dat deed, zag ik dat zijn tegenstander een stuk aanraakte (wat stukverlies tot gevolg zou hebben) maar toch met een ander stuk een zet deed. Wat kan ik doen? Het antwoord van de wedstrijdleader: in dit geval kun je het best er melding van maken bij de arbiter. Deze zal navraag doen bij de betreffende speler. Indien deze het bevestigt, dan zal hij alsnog een zet met dit stuk moeten doen. Ontkent de betrokken speler, dan kan de arbiter niets anders doen dan ervan uit te gaan dat het stuk niet is aangeraakt. De arbiter heeft onvoldoende bewijsmateriaal om aan te tonen dat het stuk is aangeraakt.

Dan een andere kwestie. Tijdens

een partij waarin beide spelers nog twee minuten op de klok hebben, gebeurt het volgende: zwart speelt abusievelijk een pion en zet zichzelf schaak. Wat zegt de regelgeving op dit punt? Antwoord van de wedstrijdleader: 'Ik ga ervan uit dat het een reguliere partij is. Dat de onregelmatigheid in de laatste twee minuten gebeurt, is niet van belang. De tegenstander krijgt er twee minuten bedenktijd bij. Ook bij een tweede overtreding krijgt de tegenstander er twee minuten bij. Indien dezelfde speler voor de derde keer in de fout gaat, dan verliest hij/zij de partij. Overigens kan de tegenpartij alleen maar een claim indienen (of de scheidsrechter moet het zelf constateren) als de klok al ingedrukt is. Daarvóór mag/kan de speler zelf zijn fout nog herstellen. De onreglementaire zet moet dan worden teruggenomen en indien mogelijk moet de speler met het aangeraakte stuk een zet uitvoeren. Indien er met dat stuk alleen maar onreglementaire zetten uitgevoerd kunnen

worden, dan mag er met elk ander stuk een zet gedaan worden'.

- Spelmoment uit de competitiewedstrijd tussen Venlo en Helmond.
H. Faber – Rudi van Gool (Venlo)
ZIE DIAGRAM 1
46...e4 47.Ta1
(wit moet natuurlijk pijlsnel met zijn toren terug)
47...e3 48.c5 e2 49.Te1 a5
(zwart heeft meerdere ijzers in het vuur om te proberen een dame te halen: de a-pion)
50.c6 Td2 51.Kf7
(de koning wil de zwarte pionnen opruimen om de weg vrij te maken voor zijn eigen pionnen, die natuurlijk ook graag willen promoveren. Maar helaas voor wit heeft zijn tegenstander het beter gezien en beter gerekend)
51...a4 52.Kxg7 a3 53.g5 a2
54.gxf6 Td1 55.f7 a1D+ 56.f6
(wit dreigt zijn pion te laten promoveren, maar zwart kan dat eenvoudig voorkomen)
56...Da3 en wit geeft op (0-1)

niet aan te nemen. Zou hij het paardoffer aannemen, dan zou bijvoorbeeld kunnen volgen:

- 32. Dxb5 Tc6 33. a6 Pe4 34. axb7 Dd7 enz.)
- 31...Pe4 32.Pa7 Dd7 33.c6 De7 34.Pxc8 Txc8 35.cxb7 Tf8

(wit staat nu eigenlijk al gewonnen, maar zwart ruikt nog mogelijkheden met een aanval op de koningsvleugel. Daar gaat hij nog iets ondernemen. Het mag echter niet baten. De verdediging van wit zit goed in elkaar)
36.Tc7 Lf2+ 37.Kf1 Dd6 38.Ke2 Dg3 39.Tc8 Le1 40.b8D Df2+ 41.Kd1 Dg1 42.Txf8+ Kg7 43.Tg8+ Kh6 44.Df8+ Kg5 45.De7+ Kh6 46.Df8+ Kg5 47.Lxe4 Lb4+ 48.Kc2 Df2+ 49.Kb1 (1-0)

- In het open kampioenschap van Maasbracht/Echt gaat Gerrit de Wit ('t Pionneke, Roermond) na zes ronden aan de leiding. De zevende ronde wordt donderdagavond gespeeld in café De Scheepvaart, Havenstraat 24, Maasbracht.

- In café De Burcht, Wienenweg 16 in Brunssum vindt zondag het Hein Meddeler toernooi plaats. Ook huisschakers en jeugdspelers kunnen meedoen. Informatie: Gert Deichmann, tel. 045-5253245; Ralf Didden, tel. 045-5275534.

- Op woensdag 23 februari vindt het Limburgs kampioenschap voor basisscholen plaats in Roermond, aanvang 14.00 uur. Aanmelden kan alleen vandaag nog bij W. Wijsen, telefoon 043-3214354.

Diagram 1

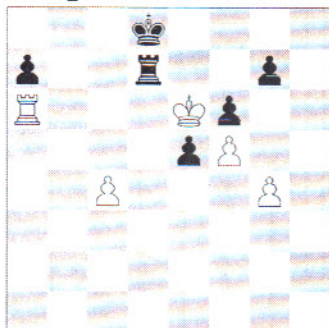
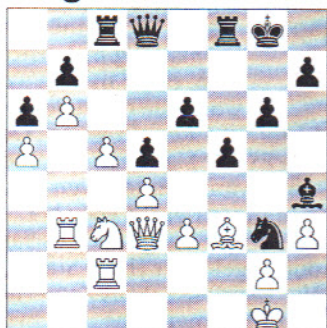

Diagram 2

- Afgelopen vrijdag is het Open Heerlens Kampioenschap van start gegaan. Andy Nelissen, een van de favorieten, kreeg al meteen een nul aan de broek tegen Hans Moonen. Moonen – Nelissen
ZIE DIAGRAM 2
31.Pb5
(Een zet die niet voor de hand ligt, want tenslotte kan zwart het paard gewoon slaan met axb5. Maar zwart doet dat niet. Hij durft het paardoffer van wit

DICHTER DES VADERLANDS

Driek van Wissen is de nieuwe Dichter des Vaderlands. Dat is prachtig, want deze dichter houdt van schaken. De Groninger heeft al in 1976 samen met Jean Pierre Rawie een boek gemaakt: *De match Luteijn Donner: een schaakcursus in twee maal twaalf sonnetten*. We citeren hier een van de sonnetten uit dat boek:

JONG GELEERD, OUD GEDAAN

'Ik ben bereid tot domineren, doch kan niet schaken: sprak ik, 'echt!'

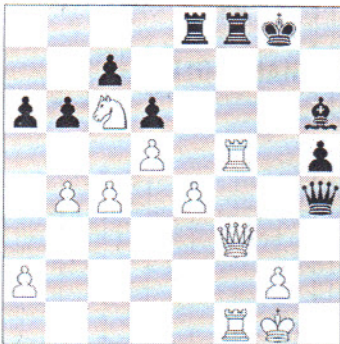
Maar Donner zei: 'Je moet het leren, het spel is heel snel uitgelegd:

Het kleinste stuk hier is de knecht, dit is de dame, deze heren marcheren schuin, de torens recht en kijk, de paarden galopperen.

Wel, nu moet je het maar proberen.

Ik heb wel zin in zo'n gevecht waarin ik vast zal triomferen,

Diagram 1

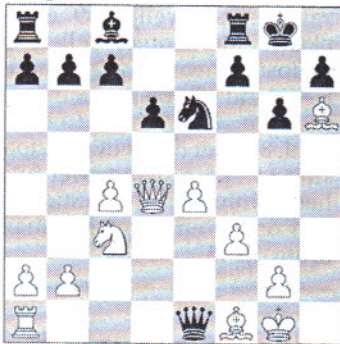
want ik speel goed en jij speelt slecht!'

'Mijnheer: sprak ik, 'het kan verkeren. Heeft Breëro dat niet reeds gezegd?'

• Een leuk fragment uit een partij tussen Herman Raub (Schaesberg 2) en Gerrit Veldhoen (Geleen 3). Raub - Veldhoen.
ZIE DIAGRAM 1.

Wit heeft in deze stelling duidelijk voordeel. Maar in het schaken moet je elk moment in de partij geconcentreerd zijn. Je mag geen moment verslappen, de concentratie verliezen of overmoedig worden. Wit is hier aan zet. De beste zet is waarschijnlijk Pd4. Maar wit laat zich verleiden om de pion op h5 met de dame op te peuzelen en speelt dus 1. Dxb5. Die pion is echter 'vergiftigd', zoals dat in schaaktermen heet. Wit had 'm niet mogen verschalken. Want wat doet zwart nu? Hij speelt 1...Le3+. Dat is weliswaar niet onmiddellijk dodelijk, maar

Diagram 2

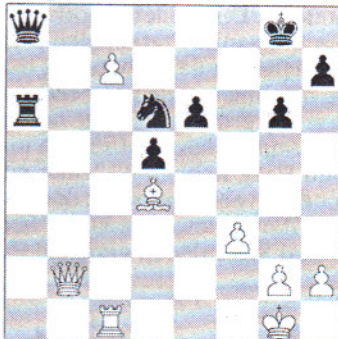

voor wit reden genoeg om de partij op te geven. Er kan bijvoorbeeld volgen 2.T1f2 Dxb5 3.Txh5 Txh4 4.Th3 Lxf2+ 5.Kh2 enz.

• Rien Seip van SV Geleen speelde onlangs een prachtig (rapid-)partijtje. Echt smullen geblazen. Hier zou de Dichter des Vaderlands ongetwijfeld een prachtig romantisch gedicht over kunnen maken! Rien Seip - S. Hoogenhout.
ZIE DIAGRAM 2.

16.Df6!! Een prachtige zet van Rien Seip. Hij laat zijn toren op veld a1 gewoon instaan en richt zich op de aanval. Er is nu voor zwart eigenlijk al geen goede verdediging meer.
16...Dxa1 17.Pd5 (dreigt Pe7 mat).
17...Te8 18.Pxc7 Dxb2 19.Dxb2 Te7 20.Pxe6 fxe6 21.Df6 en spoedig mat.

Diagram 3

SCHAKEN
Door Frank Clevers

• In de LISB-competitiewedstrijd Venlo 2 - DJC 2 speelden Nico van der Hoogt en Peter van Dinteren tegen elkaar. Witspeler Nico van der Hoogt slaagde erin om met zijn vrijpion op de c-lijn helemaal door te lopen tot het veld c7. Verder heeft de Venloenaar ervoor gezorgd dat zijn dame en loper met een dodelijke blik naar de vijandelijke koning kijken.
ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 34...Pd6

En nu maakt wit het in één klap prachtig uit: 35.Lh8 (1-0). Er zou nog bijvoorbeeld kunnen volgen: 35...Df8 36.c8D Pxc8 37.Txc8

• Vanmiddag organiseert schaakvereniging GESS een leuk jeugdschaakevenement in clublokaal gemeenschapshuis De Baandert, Frans Erensstraat, Sittard. Enkele GESS-spelers spelen simultaan, elk tegen een kleine groep jeugdschakers. Het is niet zoals bij een normale simultaan dat de simultaangever per se wil winnen. Het gaat er deze middag vooral om de jeugdige deelnemers iets te leren. De spelers krijgen van hun simultaangever aanwijzingen of eventuele correcties. Er hebben zich al zo'n zestig jeugdspelers aangemeld. Aanvang 14.00 uur. Informatie: Ad van Os, tel. 046-4743673.